

N:o 253.

Af herr **M. Dahn**, om ändring i §§ 102 och 106 regeringsformen.

Då vår nuvarande riks rätt, som ju är ett barn af år 1809, i anledning af förändringar i vår administration under senare delen af seklet, med svårighet kan fungera som sådan, enär en stor del förutvarande funktionärer inom densamma upphört att existera, men då enligt min uppfattning en sådan institution bör finnas till inom en konstitutionel stat, huru sällan dess verksamhet än tages i anspråk, och då jag anser, att ej blott det rättsliga, utan äfven det politiska elementet — om ock i mindre grad än det förra — bör *åtminstone medelbart* vara representeradt i riksrätten, hvarför jag föreslår, att Riksdagens kamrar *hvar för sig* böra ega att utse ledamöter i nämnde rätt; så får jag, för att i vår regeringsform fylla en af tidsförhållandena föranledd lucka, något som jag anser både nödigt och nyttigt, härmed hemställa,

att Riksdagen måtte antaga följande förslag till ändrad lydelse af §§ 102 och 106 regeringsformen att hvila till vidare grundlagsenlig behandling.

Regeringsformen.

§ 102.

Denna domstol, som riks rätt kallas, skall i sådant fall bestå af presidenten i Svea hofrätt, hvilken deruti före ordet, *presidenterna i de öfriga hofrätterna och*

kammarrätten, fyra de äldsta statsråden, två af Första Kammaren och två af Andra Kammaren, å sista lagtima riksdag af hvarje treårsperiod i Andra Kammaren, valda ledamöter att fungera under nästa treårsperiod. Suppleanter för riksrättens ledamöter äro för hvarje särskild kategori äldsta hofrättsrådet i hofrätterna, äldsta kammarrättsrådet, äldsta statsrådet, näst efter de fyra ordinarie statsrådsledamöterna af riksrätten, och två af hvardera Riksdagens kamrar för tre år valde suppleanter. De af Riksdagens kamrar valda ledamöter och suppleanter kunna ej vara medlemmar af Riksdagen. Då antingen justitiekansleren eller justitieombudsmannen finner sig befogad att högsta domstolen samfäldt eller särskilde dess ledamöter inför riksrätten tilltala, äske han hos presidenten i Svea hofrätt, såsom riksrättens ordförande, laglig kallelse å den eller dem, som skola tilltalas. Ordföranden foga derefter anstalt om riksrättens sammanträde, för att kallelsen utfärda och målet vidare i laglig ordning behandla. Skulle emot förmodan han detta underlåta, eller någon af de öfriga förenämnde embetsmän eller af Riksdagens kamrar valde ledamöter, sedan desse senare uppdraget sig åtagit, undandraga sig att uti riksrätten deltaga, stånde de för en sådan uppsätlig försummelse af deras embetspligt till lagligt ansvar. Hafva en eller flera af riksrättens ledamöter laga förfall, eller finnes mot någon af dem laga jäf, vare ändock rätten domför, om nio deruti sitta. Är presidenten i Svea hofrätt af laga förfall eller jäf hindrad, företräde dess ställe den äldste i tjänst varande presidenten. Denna domstol ege, sedan ransakningen fulländad är, och domen efter lag fäld, att densamma för öppna dörrar afkunna. Ingen hafve magt att sådan dom ändra, Konungen dock obetaget att göra nåd, hvilken likväl icke må sträcka sig till den dömdes återinsättande i rikets tjänst.

§ 106.

Finner utskottet

— — — — —

inför riksrätten, hvaruti, i stället för statsråd, fyra de äldsta justitieråd i dessa fall komma att säte taga *med dernäst äldsta justitieråd som suppleant* och gånge härmed som — — — — — faststald varder.

Stockholm den 29 april 1899.

M. Dahn.